

...

A Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:

10.Gf.40.124/2025/9.

A felperes:

felperes

cím

A felperes képviselője:

Réti, Várszegi és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. G. Szabó Tibor ügyvéd)

cím1

Az alperesek:

I.r. alperes

cím2 I. rendű,

II.r. alperes

cím2 II. rendű és

III.r. alperes III. rendű

cím3

Az alperesek képviselője:

Kapolyi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kapolyi József ügyvéd)

cím4

A per tárgya:

szerződés érvénytelenségének megállapítása és jogkövetkezményeinek levonása

Az elsőfokú bíróság:

Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

6.G.40.116/2022/69.

A fellebbezést benyújtó fél:

felperes

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja;

kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I., II. és III. rendű alpereseknek mint együttes jogosultaknak 1.000.000 (Egymillió) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget;

továbbá fizessen meg az államnak az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára 2.500.000 (Kétmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket;

az illetékfizetési kötelezettség a jelen ítélet jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: elsőfokú bíróság) ítéletével a felperes keresetét – amelyben kérte a közte, valamint az I. és a II. rendű alperesek között 2020. október 2-án létrejött üzletrész-adásvételi szerződés annak 2020. október 28-i 1. számú és a 2021. február 25-i 2. számú módosításaira is kiterjedő érvénytelenségének a megállapítását elsődlegesen a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:97. §-a alapján, a szerződés uzsorás jellegén alapuló semmisségére tekintettel; másodlagosan a Ptk. 6:91. § (1) bekezdése alapján, megtévesztés miatti megtámadás eredményeként, ezek jogkövetkezményeként az I. és II. rendű alpereseket kötelezni a Ptk. 6:113. § (1) bekezdése alapján az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás ellenértékeként 2.956.197.819 forint és kamatai egyetemleges megfizetésére, a III. rendű alperest pedig mindezek tűrésére; míg harmadlagosan kérte a Ptk. 6:237. § (3) bekezdése alapján az ajándékozással vegyes adásvételi szerződéssel a II. és III. rendű alperesek részére jutatott üzletrészek értéke és az ellenszolgáltatás értéke közötti különbözetként a II. és III. rendű alperesek 2.956.197.819 forint és kamatai egyetemleges megfizetésére kötelezését – elutasította. Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessen meg I., II. és III. rendű alpereseknek 40.337.712 forint perköltséget.

[2] A határozata indokolásában először az elsődleges, uzsorás szerződésre alapított kereseti kérelmet vizsgálta a Ptk. 6:97. §-a alapján, a szerződéskötés kori helyzetet figyelembe véve.

[3] Rögzítette, hogy az üzletrész-adásvételi szerződésben bekövetkezett alanycsere nem zárta ki a keresetindítást az eredetileg szerződő I. rendű alperessel szemben,

[4] A „perben csatolt szerződések tartalma” és a „meghallgatott tanúk vallomása” alapján megállapította, hogy az üzletrész-adásvételi szerződést és az ahhoz kapcsolódó további szerződéseket egymásra tekintettel kötötték meg, ezért a kereset elbírálása során a Kft.1.-hez és a Kft.2.-hez kapcsolódó összes szerződés tartalmát vizsgálta és értékelte.

[5] Az I. rendű alperes személyes meghallgatása és tanú⁷ ezt alátámasztó tanúvallomása, valamint a felperes ügyvezetőjének személyes előadását cáfoló tanú⁴ és tanú⁵ tanúvallomása alapján a kényszerhelyzet fennálltának vizsgálatát a 2020. szeptember 4-étől a zárási jegyzőkönyv 2021. február 25-i aláírásáig terjedő időszakra végezte el és megállapította, hogy a felperes az I. rendű alperessel folytatott korábbi megbeszélései során nem lehetett kényszerhelyzetben és illet az I. rendű alperessel sem közölt, mert a csőd elkerülését mástól várta.

[6] Elfogadta a II. rendű alperes személyes előadását és azt állapította meg, hogy a II. rendű alperes a szerződéskötési tárgyalásokon nem vett részt és a szerződéskötés folyamatába nem folyt bele, az egyeztetések során az I. rendű alperes képviselte, így a felperes nem bizonyította, hogy a II. rendű alperes az ő helyzetének kihasználásával feltűnően aránytalan előnyt kötött ki. Önmagában a szerződések aláírásának ténye, a jogszerű képviseleti tevékenység ellátása és a (I. és II. rendű alperesek közötti) családi kapcsolat megléte a II. rendű alperes jogellenes szerződéskötési szándékának a bizonyítására nem alkalmas.

[7] Mindezekre tekintettel a II. rendű alperessel szembeni elsődleges keresetet megalapozatlannak találta.

[8] Az I. rendű alperes vonatkozásában megállapította, hogy olyan szerződő fél volt, aki képes lehetett a Ptk. 6:97. §-a szerinti magatartás tanúsítására.

[9] Rögzítette, hogy a Ptk. 6:97. §-a szerinti követelmények konjunktívak; szubjektív és objektív feltételek együttes megléte szükséges és bármelyik hiánya esetén nincs lehetőség a szerződés uzsorás jellegének a megállapítására (BDT2003. 891.). E körben a Ptk. 6:97. §-ához fűzött magyarázatra, a BDT2021. 2819. számú, a BDT2005. 1089. számú és a BDT2008. 1832. számú eseti döntésekben foglalt jogértelmezésre is utalt.

[10] A felperes ügyvezetőjének személyes meghallgatása, valamint az azt alátámasztó tanúvallomások és a csatolt szerződések alapján bizonyítottanak találta, hogy a felperes 2020. szeptember 4-én teljes vagyonszétválással fenyegető helyzetben volt a felszámolással fenyegető helyzetben lévő üzemnek adott tagi kölcsön, a felvett több bankhitel és az utóbbit biztosító kezesség és zálogjog miatt, amely helyzet kialakításában az I-III. rendű alpereseknek nem vitásan nem volt része. Ennek alapján megállapíthatónak találta, hogy a felperes 2020. szeptember 4-én nehéz gazdasági helyzetben volt.

[11] A BDT2005. 1089. számú eseti döntésben kifejtettek szerint az uzsora megállapításának az is a feltétele, hogy a szerződést kötő fél a másik helyzetét célzatosan a saját előnyére használja ki.

[12] Rögzítette, hogy a szerződéskötési folyamat öt és fél hónapos időszakában a felek együttműködése rugalmasan alkalmazkodott a tőlük független banki hitelező álláspontjához, ugyanakkor „a felperes és más” mentesült az őt terhelő kezesség alól és egyetlen tanúvallomás sem támasztotta alá az I. rendű alperes jogellenes magatartását a felperessel szemben. A felperes szerződéskötési szándéka megítélésénél jelentőséget tulajdonított felperes ügyvezetője azon előadásának, amely szerint az üzletrész-adásvételi szerződés megkötésekor várakozása az volt, hogy a megmaradó üzletrészei három év múlva 6,3 milliárd forintot fognak érni az alperesi oldal befektetése folytán. Ezekből arra következtetett, hogy a felperes a szerződéseket a két cége további működésének a biztosítása érdekében kötötte meg, míg az I., II. és III. rendű alperesek bíztak az üzemként működő Kft.1. működése átalakításának eredményességében. Mindez gazdasági tevékenység, amely üzleti kockázattal járt mindkét oldal számára. A szerződések eredményeként a felperes teljes vagyronvesztése nem következett be, a finanszírozás által kedvezőbb helyzetbe került, mert a tulajdonának egy részét megtartotta és őt terhelő kötelezettségek alól mentesült.

[13] Ezek alapján azt állapította meg, hogy a felperes nem bizonyította a szerződéskötési folyamatban a jogi értelemben vett kényszerhelyzetét és így az I. rendű alperes jogellenes helyzetkihasználását sem.

[14] Az uzsorás szerződés szubjektív feltételének hiányára tekintettel a feltűnően aránytalan előny vizsgálatát mellőzte és az elsődleges keresetet megalapozatlannak találta.

[15] A másodlagos, a Ptk. 6:91. § (1) bekezdése szerinti megtámadásra alapított keresetet vizsgálva rögzítette, hogy a megtámadási határidő elévülési jellegű, így permegszüntetésnek nem volt helye.

[16] A Ptk. 6:89. § (3) és (5) bekezdéseire utalt és megállapította, hogy a megtévesztés felperes ügyvezetője által állított 2021. augusztus-szeptemberi időpontját követően a felperes a szerződési akaratát nem erősítette meg.

[17] A Ptk. 6:24. § (1) és (2) bekezdéseiben, a 6:25. § (1) bekezdés b) pontjában és a (2) bekezdésében, a 6:89. § (3) bekezdésében, valamint a Ptk.-hoz fűzött kommentár iránymutatására hivatkozott és a felperes állítása alapján megállapíthatónak találta, hogy a megtámadási jog elévülése 2020. október 2-ától kezdődően nyugodott a tévedés 2021. augusztus-szeptember hónapban történt felismeréséig, eszerint a szerződés 2020. október 28-i és 2021. február 25-i módosítása során az elévülés nyugvása folyamatos maradt.

[18] Az akadály 2021. augusztus-szeptemberben történt megszűntekor az igény érvényesítésére három hónapos határidő állt rendelkezésre, amely a 2022. január 14-i keresetindításig eredménytelenül telt el.

[19] A felperes ettől eltérő jogértelmezésével szemben rögzítette, hogy az elévülés – 2. számú szerződésmódosítással történő – megszakításának előfeltétele, hogy az elévülési idő folyjék. Folyamatosan fennálló akadály esetén az elévülési idő nyugszik, tehát az meg sem kezdődhetett, így félbeszakítására sem kerülhetett sor. E körben figyelemmel volt a Kúria VI.Gfv.30.430/2021/6. számú határozata [13] pontjában és a VI.Gfv.30.058/2022/9. számú határozata [23] pontjában kifejtettekre is.

[20] A fentiek alapján a felperes másodlagos keresetét a megtámadási határidő elmulasztása miatt találta megalapozatlannak.

[21] A harmadlagos, a Ptk. 6:237. § (3) bekezdésére alapított keresetet szintén megalapozatlannak minősítette, mert a felperes nem bizonyította az ajándékozási szándékát és közlését.

[22] A perköltség viseléséről a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján rendelkezett, 2.956.197.819 forint pertárgy értékre figyelemmel, az I., II. és III. rendű alperesek perköltségeként a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. § (2) bekezdése szerinti mértékű ügyvédi munkadíjat állapította meg.

[23] Az ítélet ellen a felperes fellebbezett, amelyben kérte elsődlegesen a megváltoztatását és az elsődleges vagy másodlagos kereseti kérelmének való helyt adást, másodlagosan a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, továbbá az első- és másodfokú perköltsége megfizetésére kötelezést.

[24] Kiemelték, hogy a harmadlagos kereseti kérelmével kapcsolatos ítéleti megállapítások felülbírálatát nem kéri.

[25] A fellebbezésében előadta, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat okszerűtlenül értékelte, a tényállás módosításának és kiegészítésének van helye; a megállapított tényekből téves jogi következtetéseket vont le, valamint a szükséges bizonyítást nem folytatta le, amelyek miatt az ítélete jogszabálysértő.

[26] Álláspontja szerint a II. rendű alperessel szembeni kereset megalapozatlanságára az elsőfokú bíróság tévesen következtetett. Az a megállapítás, hogy kizárólag a közvetlenül vele tárgyaló, de eközben a házastársát is képviselő féllel szemben lehet az uzsorás szerződés törvényes feltételeit megállapítani, a Ptk. 1:3. § (1) bekezdésében foglalt jóhiszemű

joggyakorlás követelményét figyelmen kívül hagyja. Az elsőfokú bíróság nem foglalt állást a II. rendű alperes speciális helyzetével kapcsolatban, megállapításait mindössze a II. rendű alperes személyes előadására alapította. Ezzel szemben nyilvánvaló, hogy az I. rendű alperes tudattartalma kihatott az általa képviselt II. rendű alperesre is. Másodlagosan hivatkozott arra, hogy a szerződéskötés folyamata során az I. és a II. rendű alperesek között a meglévő családi kapcsolataikra is tekintettel megvolt az az akarategység, amely folytán a II. rendű alperesnek is tudomással kellett lennie az uzsorás szerződés szubjektív tényállási elemeiről, valamint a megtévesztési szándékról is. Harmadsorban állította, hogy az I. és II. rendű alperesek a Kft.1. és a Kft.2. teljes 75%-os üzletrésének megvásárlásában voltak érdekeltek, ezért a szolgáltatás oszthatatlansága folytán a megtévesztés, valamint a célzott joghatás I. rendű alperesre visszavezethető hibája kihat a II. rendű alperesre is. Mindezek alapján a II. rendű alperes képes volt arra, hogy a Ptk. 6:97. §-a szerinti magatartást tanúsítsa.

[27] A jogi kényszerhelyzet bizonyítottsága körében előadta, hogy az elsőfokú bíróság tévesen hivatkozott a BDT2008. 1832. számon közzétett eseti döntésben foglaltakra, mivel az e döntés alapjául szolgáló tényállás a jelen pertől teljes mértékben különbözik. Kiemelte, hogy a hivatkozott eseti döntés alapjául szolgáló tényállás szerint az ügy felpereseinek lett volna más lehetőségük is a kedvezőtlen anyagi helyzetük rendezésére. Hangsúlyozta, hogy a koronavírus járvány következtében kialakult gazdasági helyzetben nem volt cselekvési szabadsága; nem volt más lehetősége a vállalkozása életben tartására, el volt zárva mind a hitelfelvétel, mind a Kft.1. és a Kft.2. eszközei értékesítése vagy bérbeadás útján történő hasznosításának a lehetőségétől.

[28] Hivatkozott a BDT2005. 1089. számú eseti döntésben írtakra, amely szerint a kényszerből fakadó döntés megkülönböztetendő a gyakran előforduló gazdasági kényszer meghatározta kockázattól, valamint utalt a Fővárosi Ítéltábla Gf.40.354/2022/5. és a Gf.40.319/2022/8. számú döntéseiben foglaltakra.

[29] Álláspontja szerint az ítélet nem adott okszerű magyarázatot arra, hogy mi alapján találta megállapíthatónak azt, hogy a perbeli szerződések szerinti konstrukció okozta a legkisebb veszteséget, illetve miért életszerű és érvényes egy közel 3 milliárd forint értékű vagyonszeg 3 forintért történő átruházása. Iratellenesnek minősítette az ítéletnek azt a megállapítását, hogy azért tartotta volna meg a 25% mértékű üzletrészeket, mert abból némi idő elteltével hasznot remélt volna. Ezzel szemben az I. és II. rendű alperesek ragaszkodtak ahhoz, hogy az üzletben részt vegyen, figyelemmel a szaktudására. Hangsúlyozta, hogy a II. és III. rendű alperesek úgy kaptak vételi jogot a fennmaradó 25% mértékű üzletrészeire, hogy ők nem kaptak eladási jogot ugyanezekre. Az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a III. rendű alperessel kötött kölcsönszerződés következtében a Kft.1. helyzete, az eszközei és tartozásai nem változtak, a Kft.2.-nek pedig nem volt banki hitele. Emellett nagy összegű, tagi kölcsönszerződés alapján fennálló követelésekről mondott le, amelyet az elsőfokú bíróság elmulasztott a Ptk. 6:97. §-a szerinti feltételek vizsgálata során a javára értékelni.

[30] A másodlagos keresetét az elsőfokú bíróság a téves jogi álláspontja folytán találta megalapozatlannak. Állította, hogy az üzletrész-adásvételi szerződés megkötését követően történt 1. számú, majd a 2. számú módosítás aláírásával a megtámadási határidő megszakadt

és a 2021. február 25-i módosítással újra kezdődött, ezért a 2022. január 17-én benyújtott keresetében foglalt megtámadás a Ptk. 6:89. § (3) bekezdése szerinti határidőben történt.

[31] Az elsőfokú bíróság tévedett annak megállapítása során, hogy az elévülés megszakításának előfeltétele az, hogy az elévülési idő folyjék. Ezt az elvet az 1/2007. PJE határozat 4. pontja rögzítette, amelyet azonban a Kúria az 1/2014. PJE határozatában az új Ptk. eltérő rendelkezései miatt nem talált fenntarthatónak. E körben hivatkozott a Kúria Pfv.20.474/2012/15. számú döntésében kifejtettetre. Utalt arra, hogy a komplex, egységes szerződéscsomag miatt az érvénytelenség mind az üzletresz-adásvételi szerződést, mint annak módosításait is érinti, ezért a 2. számú módosítás aláírásakor újabb, a megtámadásra ismét okot adó körülmény merült fel.

[32] Kérte az elsőfokú bíróság által az I., II. és III. rendű alperesek javára megállapított perköltség összegének bruttó 6.000.000 forintra mérséklését az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján. Előadta, hogy a megállapított 40.337.712 forint összegű ügyvédi munkadíj nyilvánvalóan eltúlzott és nem áll arányban a ténylegesen elvégzett jogi képviselői tevékenységgel. E körben hivatkozott a Kúria Kpkf.V.35.378/2021/3. számú végzésében foglaltakra. Felsorolta az I., II. és III. rendű alperesek jogi képviselője által a perben kifejtett tevékenységeit – köztük 12 tárgyaláson történt részvételt, valamint 3 érdemi irat elkészítését és további 5 rövid irat szerkesztését –, és állította, hogy az elsőfokú bíróság nem indokolta, miért látja ezzel arányban állónak a megállapított ügyvédi munkadíjat. Hivatkozott arra, hogy az IM rendelet szabályozási logikáját figyelembe véve 6.000 forint óradíjjal számolva a megítélt perköltség 6.723 munkaórát fedne le, valamint arra, hogy a perben bonyolult, igazságügyi szakértőt igénylő bizonyítási cselekményre nem került sor.

[33] Az I., II. és III. rendű alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az ítélet helybenhagyását és a felperes perköltségük megfizetésére kötelezését kérték.

[34] Előadták, hogy a felperes keresetében a II. rendű alperes jogellenes magatartását az I. rendű alperes magatartására alapította, ezért logikailag célszerű elsősorban az I. rendű alperes magatartásának a jogellenességét vizsgálni, ennek hiányában ugyanis a II. rendű alperes tekintetében a vizsgálat szükségtelen. Az elsőfokú bíróság az I. rendű alperes magatartását – helytállóan – jogszerűnek minősítette, így a II. rendű alperes nem valósíthatta meg a Ptk. 6:97. §-a szerinti uzsorás szerződés tényállási elemeit.

[35] A II. rendű alperes magatartása vonatkozásában rámutattak arra, hogy a Ptk. 6:11. § (1) bekezdése értelmében a képviselet szabályai csak abban az esetben alkalmazandók, ha a képviselő a képviselt nevében jognyilatkozatot tesz. A jelen esetben azonban a II. rendű alperes a szerződés megkötésekor, annak aláírásakor személyesen járt el. Ennek alapján az I. rendű alperes nem minősült képviselőnek, így a tudattartalma nem terjeszthető ki a II. rendű alperesre. Állították, hogy a II. rendű alperesnek nem volt ráhatása az I. rendű alperes és a felperes által folytatott tárgyalás részleteire.

[36] A felperes által hivatkozott akarategység önmagában a fennálló családi kapcsolat által nem alátámasztott, azt a felperes a per során nem tudta bizonyítani. Megalapozatlanul állította a felperes azt is, hogy az üzletrész átruházása oszthatatlan szolgáltatásnak minősül, így az I. rendű alperes jogellenes magatartása szükségképpen kihat a II. rendű alperesre is.

[37] Álláspontjuk szerint a felperes nem fejtette ki, hogy az ítélet mi miatt sértené a Ptk. 1:3. §-a szerinti jóhiszeműség követelményét.

[38] Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy az I. rendű alperes vonatkozásában sem állapíthatóak meg az uzsorás szerződés törvényi feltételei, a felperes a bizonyítási kötelezettségének nem tudott eleget tenni. Az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a tanúk vallomásából és a csatolt szerződésekből arra, hogy a céltársaságok nehéz likviditási helyzete a felperes által nyújtott biztosítékok folytán a fennálló hitelmoratórium megszűnését követően a felperes vagyona egy részének elvesztéséhez vezethetett volna, ezáltal azonban csak a felperes nehéz gazdasági helyzete igazolt, nem a jogi értelemben vett kényszerhelyzet. Hivatkoztak arra, hogy a felperes 2019. és 2020. évi pénzügyi beszámolói alapján 4,39 milliárd forint veszteséget szenvedett el, azonban továbbra is jelentős vagyonnal rendelkezett, hiszen a saját tőkéje elérte az 1,38 milliárd forintot.

[39] A tanúvallomásokra utalással előadták, hogy a felek közös vállalkozásban, szakmai együttműködésben gondolkodtak és a céltársaságok üzletrészei 75%-ának megvásárlása mellett saját költségen történt meg a céltársaságok adósságállományának átstrukturálása és ezáltal a felperes mentesítése a szerződéses biztosítékokból eredő kockázatok alól. A felperes által hivatkozott bírói gyakorlatnak nincs jelentősége, mert a felperes szándéka is az alperesekkel közös üzleti vállalkozásban való részvételre irányult, az ilyen típusú kockázatvállalás pedig kizárja az uzsora megállapításának a lehetőségét. Hivatkoztak a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.354/2022/5-II. számú határozatában foglaltakra, amelynek értelmében a sérelmet szenvedett fél válságos gazdasági helyzete nem azonos a gazdasági kényszerrel, valamint a Kúria Pfv.VI. 20.781/2018/4. számú döntésére, amelynek értelmében az előnytelen ügylet megkötése nem alapozza meg az uzsorás jelleget.

[40] A felperes kedvezőbb helyzetbe került, mint amilyenben a szerződések megkötése előtt volt, a beavatkozásuknak köszönhetően a céltársaságok fizetéseképtelensége nem eredményezhette volna egyúttal a felperes fizetéseképtelenségét is. Álláspontjuk szerint nincs jelentősége annak, hogy a perbeli bankkölcsönt a III. rendű alperes által nyújtott tagi kölcsönből fedezték, a felperest terhelő hitelbiztosítékok ugyanis megszűntek, a felperes helyzete kedvezőbbé vált.

[41] Állították, hogy az uzsora objektív feltételei sem állnak fenn, a felperes nem bizonyította, hogy a Kft.1. üzletrészeinek mi a piaci értéke, a perbeli üzletrészek értékelését a tranzakciót megelőzően a felek sem végezték el. A felperes által állított 3 milliárd forint cégértéket a céltársaságok fizetéseképtelenség-közeli helyzete egyértelműen alaptalanná teszi. A felperes tényállítást csak a részben értékesített társaságok nettó eszközértéke tekintetében tett, a forgalmi értékre nem nyilatkozott, és ezt szakértő kirendelése iránti indítvánnyal sem pótolhatta. Megjegyezték, hogy ez az indítvány is feltételesen került előterjesztésre.

[42] A másodlagos kereseti kérelmet elbíráló ítéleti rendelkezésekkel összefüggésben kiemelték, hogy a felperes a fellebbezésében kizárólag a Ptk. 6:89. § (3) bekezdésének a sérelmét állította, amely a felülbírálat kereteit meghatározza. Ennek alapján viszont önmagában nem dönthető el az elévülés nyugvása, illetve annak megszakadásának kérdése, így az ítélet helybenhagyásának van helye.

[43] Emellett kifejtették, hogy az elévülés nyugvása alatt az nem szakadhatott meg, e vonatkozásban – a felperes állításával szemben – az 1/2007. PJE határozat alkalmazandó, az a Ptk. korábbi szabályozásához képest ugyanis nem az elévülés szempontjából tartalmaz eltérő szabályozást. Az álláspontjukat alátámasztandó hivatkoztak a Kúria a VI.Gfv.30.430/2021/6. és a VI.Gfv.30.058/2022/9. számon közzétett döntéseiben foglaltakra az elévülés nyugvása alatti megszakadás kizártságával kapcsolatban.

[44] Továbbra is hivatkoztak arra, hogy a felperes a szerződés módosításaival megerősítette a szerződéskötési akaratát, így a Ptk. 6:89. § (5) bekezdése alapján a szerződés megtámadása kizárt.

[45] Előadták, hogy az elsőfokú döntés a perköltség tekintetében is helytálló. Utaltak a Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számon közzétett határozatában foglaltakra, amely álláspontjuk szerint a korábbi bírói gyakorlatot megváltoztatta. Ennek alapján a beadványok száma, terjedelme és szakmai színvonala nem vehető figyelembe, azonban értékelendő a tárgyaláson kívül is szükségszerűen kifejtendő valamennyi egyéb jogi képviselői tevékenység.

[46] Álláspontjuk szerint a felperes tévesen hivatkozott arra, hogy az adott ügyben mennyi munkaórát tartana elszámolhatónak, figyelemmel arra, hogy az ügyvédi munkadíj megállapítását az IM rendelet 3. § (2) bekezdésére hivatkozással, a pertárgy érték alapján történő meghatározással kérték, amely kiemelkedően magas és ennél fogva az ügy nagyobb jelentőséggel bír, valamint a képviselt felek számára nagyobb kockázatot jelent. Hangsúlyozták, hogy az ügyvédi munkadíj három fél képviseletéért jár.

[47] Utaltak arra, hogy a felperes maga is 31 millió forintot meghaladó összegben kérte az elsőfokú perköltsége megállapítását.

[48] A felperes az I., II. és III. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmére tett észrevételében a per érdemét érintően fenntartotta és megismételte a fellebbezésben már előadott érveit.

[49] A perköltség tekintetében hangsúlyozta a felek által jogszerűen felszámítható, maximális mértékű ügyvédi munkadíj összegének és a ténylegesen kifejtett munkával arányban állóként a bíróság által megállapítható ügyvédi munkadíj összegének a különbözőségét. Súlytalannak minősítette, hogy ő az ügyfelei érdekeit szem előtt tartva milyen összegű ügyvédi munkadíj megállapítását kérte.

[50] Az elsőfokú bíróság elmulasztotta az I., II. és III. rendű alperesek jogi képviselője által ténylegesen kifejtett munka és annak az ügyvédi munkadíjjal való arányosságának a vizsgálatát.

[51] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét – a Pp. 380. §-ában meghatározott eljárási szabálysértés hiányában – a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta felül, ezért a felülbírálati jogkörében nem érintette az ítéletnek a harmadlagos kereseti kérelem megalapozatlanságára levont, a fellebbezésben nem vitatott következtetéseit. A jogorvoslati kérelem támadta a keresetet elutasító ítélet rendelkező részének egészét, így annak nem volt fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett része.

[52] Az I., II. és III. rendű alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben akként hivatkoztak arra, hogy a felperes az üzletrész-adásvételi szerződés módosításaival az eredeti szerződéses akaratát megerősítette és ennél fogva a felperes megtámadási joga a Ptk. 6:89. § (5) bekezdése alapján megszűnt, hogy az ítélet indokolásának ezzel ellentétes megállapítását (44. oldal 3-5. bekezdések) fellebbezéssel vagy csatlakozó fellebbezéssel nem támadták, ezért a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján a jogorvoslati eljárásban ennek a felülbírálatára nem volt lehetőség.

[53] A fellebbezés megalapozatlan.

[54] Az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, az ügy eldöntése szempontjából lényeges bizonyítást nem mellőzött és a megállapított tényekből lényegében helytálló jogi következtetésre jutott. A kifejtett indokaival azonban a Fővárosi Ítéltábla nem mindenben értett egyet.

[55] A Ptk. 6:97. §-a akként rendelkezik, hogy ha a szerződő fél a szerződés megkötésekor a másik fél helyzetének kihasználásával feltűnően aránytalan előnyt kötött ki, a szerződés semmis.

[56] Az elsődleges kereseti kérelem körében az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta az uzorás szerződés fenti jogszabályi megfogalmazásból kitűnő szubjektív és objektív feltételeinek a fennálltát.

[57] Figyelemmel arra, hogy a II. rendű alperesnek a tanúvallomásokkal is megerősített és e tekintetben a felperes által sem kétségbe vont előadása értelmében az üzletrész-adásvételi szerződés aláírását megelőzően a szerződő felek közötti egyeztetések, tárgyalások folyamatában nem vett részt, hanem ezek során őt az I. rendű felperes képviselte, az uzorás szerződés szubjektív tényállási elemei közül a másik fél helyzetének felismerése és

kihasználása mint a II. rendű alperes célzatos magatartása eleve csak abban az esetben lehetne megállapítható, ha az őt képviselő I. rendű alperes tudata a szerződéses feltételekről szóló egyeztetések során mindezt átfogta. Ennek alapján az I., II. és III. rendű alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben helytállóan hivatkoztak arra, hogy célszerű az uzsorás szerződés szubjektív tényállási elemeinek a megvalósulását először az I. rendű alperes vonatkozásában megvizsgálni, mivel nála a szubjektív feltételek hiányában az általa képviselt II. rendű alperes nyilvánvalóan nem ismerhette fel és nem használhatta ki a felperes helyzetét.

[58] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróságnak az I. rendű alperessel szembeni elsődleges kereset megalapozatlanságára levont következtetésével és annak indokaival egyetértett.

[59] A fellebbezésben foglaltakra tekintettel a Fővárosi Ítéltábla hangsúlyozza, hogy az uzsorás szerződés szubjektív elemei közül a másik fél által kihasznált kényszerhelyzet fennállta a felperes oldalán, nem pedig az általa tulajdonolt Kft.1. és Kft.2. esetében volt vizsgálendő. A két céltársaság gazdasági helyzete e feltétel megállapíthatósága során kizárólag annyiban volt mérvado, amennyiben az e társaságoknak nyújtott tagi kölcsön meg nem térülése vagy a Kft.1. részére nyújtott hitelszerződésben a felperes által vállalt biztosítékok érvényesítése egyúttal a felperes gazdasági lehetetlenüléséhez is vezetne.

[60] Az elsőfokú bíróság e körben helyesen állapította meg, hogy a felperes 2020. szeptember 4-én nehéz gazdasági helyzetben, nem pedig jogi értelemben vett kényszerhelyzetben volt. Az I., II. és III. rendű alperesek helytállóan hivatkoztak arra a fellebbezési ellenkérelmükben, hogy a felperes a per során nem bizonyította a teljes vagyonvesztéssel való fenyegetettségét. A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy a felperes által e vonatkozásban felajánlott bizonyítékok közül a felperes ügyvezetőjének a szerződéskötést megköszönő e-mailje (1/F/14.) és a Kft.1. 2022. március 3-án kelt taggyűlési meghívója (19/F/21.) ennek bizonyítására nyilvánvalóan nem alkalmas, míg a felperes 2020. üzleti évre vonatkozó egyszerűsített éves beszámolója (26/F/1.) a -4.390.897 forint adózott eredményéhez képest 6.826.898 forint tőketartalékot is tartalmazott. Ehhez képest a felperes nem támasztotta alá, hogy az általa a Kft.1. hitelszerződése kapcsán vállalt biztosítékok elvesztése a teljes vagyonvesztését okozná. A tagi kölcsönök meg nem térülése – az azokról történt lemondás által is alátámasztottan – nem járt a felperes gazdasági lehetetlenülésével.

[61] Az I., II. és III. rendű alperesek által is hivatkozott, irányadó joggyakorlat (Kúria Pfv.20.781/2018/4.) szerint az előnytelen ügylet megkötése, vagy a szerződő felek közül valamelyiknek a kedvezőtlenebb gazdasági helyzete nem alkalmas a szerződés uzsorás jellegének a megállapítására. Emellett az uzsora feltétele az a válságos gazdasági helyzet (BDT2005. 1089.), amely egzisztenciális kényszerből fakadó és a meghozójára súlyos sérelemmel járó döntést eredményez; ez pedig különbözik a gazdasági kényszer meghatározta döntéstől, amellyel a döntéshozó az adott helyzetben lehetséges legnagyobb haszonnal, illetve legkisebb veszteséggel járó megoldást választja (Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.354/2022/5.).

[62] A Fővárosi Ítéltábla teljes mértékben egyetértett az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy a felek az üzletrész-adásvételi szerződéssel és annak módosításaival közös kockázatvállalás mellett gazdasági együttműködésben állapodtak meg. Az elsőfokú bíróság e körben helytállóan értékelte a perbeli szerződések tartalmát, amelyek alapján a felperes mentesült az általa vállalt hitelbiztosítékok, a felperes ügyvezetője pedig a kezesség alól, továbbá a Kft.2. tulajdonában lévő ingatlant terhelő jelzálogjog is törlésre került. Helyesen vette figyelembe az elsőfokú bíróság a felek szerződéses szándékának a megállapítása során a felperes ügyvezetőjének személyes meghallgatása során tett azt a nyilatkozatot (37. sorszámú jkv. 3. oldal 4. bekezdés), amely szerint a szerződések megkötésétől és az alperesi oldal befektetéseitől a még tulajdonában maradt üzletrészek értéknövekedését remélte.

[63] Nem alapozhatja meg a szerződés uzsorás jellegét az, hogy a felek üzleti várakozásai később meghiúsultak.

[64] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az uzsorás szerződés szubjektív elemei közül a sérelmet szenvedő fél helyzetének kihasználása hiányának a megállapításánál figyelemmel volt az irányadó joggyakorlatra, köztük a BDT2008. 1832. számú eseti döntésben kifejtettekre is, amelynek lényege szerint a gazdasági döntés kockázatának felvállalása jogi értelemben nem jelent gazdasági kényszerhelyzetet. A felperes álláspontjával szemben a Fővárosi Ítéltábla rámutat egyrészt arra, hogy ez az eseti döntés nem precedens értékű, azt az elsőfokú bíróság nem kötelező érvényű jogi iránymutatásként vette figyelembe, így nincs jelentősége az irányadó tényállás és az alkalmazott jogszabályok különbözőségének; másrészt követendő az eseti döntésben is megjelenő az a joggyakorlat, amelynek alapján nem valósulhat meg a másik fél helyzetének aránytalan előny szerzése végett történő kihasználása akkor, ha a jogügylet megkötésétől mindkét fél – köztük az állítólagosan sérelmet szenvedett is – gazdasági előnyt remél. A Fővárosi Ítéltábla e körben hangsúlyozza, hogy a III. rendű alperes a per során nem vitatottan beruházást végzett a céltársaságok versenyképessége és gazdaságos termelésének az elérése érdekében, valamint tehermentesítette a felperest és a felperes ügyvezetőjét is az általuk vállalt biztosítékok alól. Az I., II. és III. rendű alperes vitássá nem tett állítása értelmében az összes ráfordításaik meghaladták a 3 milliárd forintot. Ilyen körülmények között a másik fél helyzetének kihasználására és a saját részre aránytalan előny biztosítására irányuló szándék nem volt megállapítható az I. rendű alperes részéről.

[65] A felperes hivatkozásával szemben a Fővárosi Ítéltábla rámutat arra, hogy a felperes tehermentesítése, az őt terhelő biztosítékok feloldása szempontjából nincs jelentősége annak, hogy az ügyletet követően a 75%-ban a III. rendű alperes tulajdonába került Kft.1. tartozása változatlanul fennállt, mivel ezzel az összeggel a továbbiakban a III. rendű alperesnek és a korábbi biztosítéki kikötések nélkül tartozott.

[66] Az elsőfokú bíróság helytálló megállapítása értelmében a felperes nem volt jogi értelemben vett kényszerhelyzetben, illetve az I. rendű alperes a helyzetét nem használta ki a maga javára aránytalan előny kikötése érdekében. Erre tekintettel nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor az I. rendű alperessel szembeni elsődleges kereseti kérelmet megalapozatlannak találta.

[67] A fentiek alapján a felek közötti, a felperes vagyoni helyzetére és a megkötendő szerződések feltételeire is kiterjedő egyeztetések során az I. rendű alperes által képviselt II. rendű alperes az uzsorás szerződés szubjektív tényállási elemei közül a másik fél helyzetének a kihasználását szintén nem valósíthatta meg és a vele szembeni elsődleges kereset ezért megalapozatlan.

[68] A Fővárosi Ítéltábla emellett nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy a II. rendű alperessel szemben előterjesztett elsődleges kereset azért megalapozatlan, mert a szerződéses jognyilatkozatainak a megtétele során a II. rendű alperes teljes egészében az I. rendű alperesre hagyatkozott. Ezzel szemben a felperes helytállóan hivatkozott a képviselet szabályaira és arra, hogy amennyiben az I. rendű alperes a szerződést megelőző egyeztetések alatt a II. rendű alperes képviseletében is eljár, úgy – függetlenül attól, hogy a szerződés aláírása során a II. rendű alperes már személyesen tett jognyilatkozatot – az I. rendű alperesnek a felperes helyzetéről, a tárgyalások során történt tudomásszerzése és a szerződéses feltételek kialakulásában megnyilvánuló esetleges szándéka az általa képviselt fél terhére is értékelendő lehet. Az I. rendű alperes nem a szerződés aláírása, hanem az azt megelőző egyeztetések során járt el a II. rendű alperes képviseletében, az eljárására az ügyleti képviselet szabályai az irányadóak, és a Ptk. képviseleti jog terjedelmére vonatkozó 6:17. §-ából kitűnően – az I., II. és III. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmében foglaltakkal szemben – a képviselet kiterjedhet nemcsak a jognyilatkozat megtételére, de az elérni kívánt cél érdekében szükséges valamennyi cselekmény elvégzésére, így a szerződéses feltételekről való tárgyalásra is.

[69] Az uzsorás szerződés tényállási elemeinek konjunktív jellegére tekintettel a szubjektív feltételek megállapíthatósága hiányában az elsőfokú bíróság helytállóan mellőzte az objektív feltétel, az illetéktelen előny vizsgálatát és e körben igazságügyi szakértő kirendelését.

[70] A másodlagos kereseti kérelem vizsgálata során az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor arra a következtetésre jutott, hogy a felperes az üzletrész-adásvételi szerződés megtámadásával elkésztett, az ennek kapcsán kifejtett indokaival azonban a Fővárosi Ítéltábla csak részben értett egyet.

[71] Az I., II. és III. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmében előadottakkal szemben a Fővárosi Ítéltábla a fellebbezés tartalmából egyértelműen megállapíthatónak találta, hogy a jogorvoslati kérelem az elévülés nyugvása és megszakadása szabályainak jogellenes alkalmazását állította, így a Ptk. 6:89. § (3) bekezdésére történt hivatkozás nem korlátozta a Fővárosi Ítéltábla felülbírálati jogkörét, az kiterjedt az elévülés nyugvását és megszakadását szabályozó rendelkezések megfelelő alkalmazásának a vizsgálatára is.

[72] A Ptk. 6:89. § (1) bekezdése alapján a megtámadható szerződés az eredményes megtámadás következtében megkötésének időpontjától érvénytelenné válik.

[73] A (3) bekezdés kimondja, hogy a megtámadási jog a szerződés megkötésétől számított egyéves határidőn belül a másik félhez intézett jognyilatkozattal vagy közvetlenül bíróság előtti érvényesítéssel gyakorolható. A szerződés megkötésétől számított egyéves határidőn belül fordulhat bírósághoz a fél, ha a szerződést a másik félhez intézett jognyilatkozattal támadta meg, és a megtámadás eredménytelen volt.

[74] Az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette, hogy a fentiek szerinti megtámadási határidő elévülési jellegű, ennek folytán arra nézve irányadó – egyebek mellett – a Ptk. elévülés nyugvására és elévülés megszakítására vonatkozó szabályozása is.

[75] A Ptk. 6:24. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy ha a követelést a jogosult menthető okból nem tudja érvényesíteni, az elévülés nyugszik.

[76] A (2) bekezdés értelmében ha az elévülés nyugszik, az akadály megszűnésétől számított egyéves – egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetén három hónapos – határidőn belül a követelés akkor is érvényesíthető, ha az elévülési idő már eltelt, vagy abból egy évnél – egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetén három hónapnál – kevesebb van hátra.

[77] A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdésben meghatározott időtartam alatt az elévülés nyugvásának nincs helye, az elévülés megszakítására vonatkozó rendelkezéseket pedig azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a megszakítás következtében az egyéves – egyéves vagy ennél rövidebb elévülési idő esetén a három hónapos – határidő számítása kezdődik újból.

[78] A Ptk. 6:25. § (1) bekezdés b) pontja szerint az elévülést megszakítja a kötelelem megegyezéssel történő módosítása és az egyezség.

[79] A (2) bekezdés akként rendelkezik, hogy az elévülés megszakításától vagy az elévülést megszakító eljárás jogerős befejezésétől az elévülés újból kezdődik.

[80] A megtámadási határidő kezdete a Ptk. 6:89. § (3) bekezdésének egyértelmű rendelkezéséből kitűnően az üzletrész-adásvételi szerződés megkötésének 2020. október 2-i dátuma. Ehhez képest a szerződés későbbi módosításai a szerződés lényeges feltételeit, az átruházott üzletrészt, annak mértékét és a vételárat nem érintették; az 1. számú módosítás lényegében technikai jellegű volt, azzal egy időben a fennmaradó üzletrészekre ellenérték fejében történt meg vételi jog engedése, míg a 2021. február 25-i módosítás a zárás tényének megállapításán felül szerződés-átruházást tartalmazott. A felperes a 2020. december 31-i, tagi kölcsön tartozást elengedő nyilatkozatát a keresetében nem támadta.

[81] Mindezek alapján az üzletrész-adásvételi szerződés 1. és 2. számú módosításai a felperes által megjelöltek alapján önállóan nem adnak alapot a megtámadásra, azok kizárólag az elévülés megszakítására lehetnek alkalmasak a Ptk. 6:25. § (1) bekezdés b) pontja alapján.

[82] Az elsőfokú bíróság jogorvoslattel nem támadott megállapítása értelmében a felperes a másodlagos keresetében állított szerződéses akarat hibát 2021. augusztus-szeptemberében (ennél pontosabban meg nem határozott időpontban) ismerte fel, eddig az időpontig a megtámadási határidő nyugodott.

[83] Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy az üzletrész adásvételi szerződés 2020. október 28-án és 2021. február 25-én történt módosításai a Ptk. 6:25. § (1) bekezdés b) pontja alapján nem szakíthatták meg az elévülés nyugvását azért, mert a nyugvás alatt az elévülés megszakítása kizárt.

[84] Az I., II. és III. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmében e körben hivatkozott 1/2007. PJE határozat a korábbi, más tartalmú szabályozás melletti joggyakorlat egységesítése érdekében született; azt az 1/2014. PJE határozat a Ptk. alkalmazása körében nem tekinti irányadónak.

[85] Az ítélet és a fellebbezési ellenkérelem is tévesen hivatkozott e vonatkozásban irányadó gyakorlatként a Kúria VI.Gfv.30.430/2021/6. számú, az 1959. évi IV. törvény (rPtk.) alkalmazásával hozott határozatára, amely döntés alapjául szolgáló tényállás szerint az elévülés nyugvásának befejeződése akkor történt, amikor az ötéves általános elévülési időtartamból még több, mint egy év volt hátra, míg a Kúria szintén hivatkozott Gfv.VI.30.058/2022/9. számú határozata azt mondja ki, hogy az abban az ügyben irányadó deviza törvények rendelkezései a deviza alapú kölcsönszerződésből eredő követelések nyugvása megszűnéseként, nem pedig az elévülés megszakításaként szabályozzák a kötelező elszámolást. E hivatkozott döntések tehát nem mondják ki az elévülés nyugvása alatti megszakadás kizártságát.

[86] A Ptk. 6:24. § (3) bekezdésének a jelen ügyben irányadó szabályozása értelmében pedig akként rendelkezik, hogy az elévülés nyugvásának tartama idején csak az újbóli nyugvás kizárt, azonban az elévülés nyugvása alatt az elévülés megszakítása kifejezetten lehetséges.

[87] E jogszabályhely ugyanakkor nyilvánvalóvá teszi azt is, hogy az elévülés megszakításától nem a teljes elévülési idő, hanem a nyugvás következtében beálló egyéves, vagy három hónapos határidő számítása kezdődik újból.

[88] Figyelemmel azonban arra, hogy az ítélet nem támadott megállapítása értelmében a felperes a megtámadási okot csak 2021. augusztus-szeptember hónapban ismerhette fel, a Ptk. 6:24. § (2) bekezdése szerinti, az egyéves megtámadási határidőre tekintettel három hónapos időtartam nem az elévülést megszakító 2. számú módosítás 2021. február 25-i dátumától, hanem az akarathiba 2021. augusztus- szeptemberében történt felismerésétől kezdődött.

[89] Az ekként számított időtartam legkésőbb 2021. decemberével eltelt, ezért a 2022. január 17-i megtámadás a Ptk. 6:24. § (2) bekezdésében szabott határidőn túli, az elévülés nyugvásának megszűnése folytán a megtámadási határidő eltelt, ezért a felperes másodlagos kereseti igénye a Ptk. 6:23. § (1) bekezdése alapján bírósági úton nem érvényesíthető.

[90] A fentiekre tekintettel az ítélet megváltoztatásának a fellebbezésben hivatkozott okokból nem volt helye, az erre irányuló elsődleges fellebbezés alaptalan.

[91] Az ítélet hatályon kívül helyezése iránti, másodlagos jogorvoslati kérelem sem alapos, mivel az elsőfokú bíróság nem követetett el lényeges és a másodfokú eljárásban nem orvosolható eljárási szabálysértést. A felperes által a fellebbezésben kifogásolt szakértői bizonyítás mellőzése indokolt volt, mert az uzorás szerződés szubjektív elemei megállapíthatósága hiányában a kikötött előny feltűnően aránytalan voltának a vizsgálata szükségtelen.

[92] A felperes által hivatkozott okokból az I., II. és III. rendű alperesek javára megállapított perköltség összege mérséklésének sem volt helye.

[93] A felperes alaptalanul hivatkozott e vonatkozásban az indokolás elmaradására, mivel a bíróságot indokolási kötelezettség az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján csak az ügyvédi munkadíj jogszabályban foglaltaktól eltérő mértékben történő megállapítása esetén terheli, amennyiben azt állapítja meg, hogy az nem áll arányban a ténylegesen elvégzett képviseleti tevékenységgel.

[94] A Fővárosi Ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság nem tévedett, amikor az I., II. és III. rendű alperesek jogi képviselőjének a munkadíját mérséklés nélkül az IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja szerinti mértékben állapította meg. Az I., II. és III. rendű alperesek helytállóan állították a fellebbezési ellenkérelmükben, hogy – mivel az ügyvédi munkadíj mértékét az IM rendelet 3. § (2) bekezdése szerinti összegben, azaz a 2.956.197.819 forint pertárgy érték alapulvételeivel kérték megállapítani – nincs helye az IM rendelet 3. § (3) bekezdése alkalmazásának, amely a nem megállapítható pertárgyérték esetében rögzít ügyvédi óradíjat.

[95] A fellebbezésben foglaltakkal szemben az I., II. és III. rendű alperesek ugyancsak helytállóan hivatkoztak a Kúria Pfv.II.20.887/2023/6. számú, precedens értékű ítéletében kifejtettekre, amelynek értelmében a perköltség mérséklése körében végzett aránytalansági vizsgálat során figyelemmel kell lenni arra, hogy az ügyvédi tevékenység a konkrét eljárási cselekményeken kívül magában foglal számos, a bíróság eljárással szorosan összefüggő tevékenységet is, így a munka terjedelme nem ítéltető meg a konkrét perirat tartalma vagy a tárgyaláson való részvételek száma alapján. A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a magas pertárgyérték figyelembevételével számolt ügyvédi munkadíj a jelen esetben kifejezi az ügy jelentőségét és a követelés összege által a képviselt félre háruló kockázatot. Kiemelten értékelendő, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított perköltség nem egy, hanem három fél képviselével felmerült díj, még ha ez önmagában a beadványok terjedelmében nem is mutatkozik meg.

[96] A felperes állításával szemben jelentősége van annak is, hogy a felperes maga is az IM rendelet 3. § (2) bekezdése c) pontja szerinti mértékben kérte megállapítani a perköltségeként az ügyvédi munkadíjat, ezt az összeget tartva a jogi képviselője által végzett munkával arányban állónak.

[97] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján, részben eltérő és kiegészített indokolással, helybenhagyta.

[98] Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 364. §-a szerint alkalmazandó Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az I., II. és III. rendű alperesek másodfokú perköltségének a viselésére is köteles.

[99] A Fővárosi Ítéltábla az I., II. és III. rendű alperesek javára megállapított, az IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja és (5) bekezdése szerint számított ügyvédi munkadíjból álló perköltség összegét az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján 1.000.000 forint + áfa összegre mérsékelte, mivel a másodfokú eljárásban felmerült és a fellebbezési ellenkérelemben érintett lényegében két jogkérdéssel, az ügy bonyolultságával és az erre tekintettel a jogorvoslati eljárásban szükségesen végzett ügyvédi tevékenységgel ez az összeg áll arányban.

[100] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezési illetékre kiterjedő személyes költségfeljegyzési joga folytán meg nem fizetett 2.500.000 forint fellebbezési illeték viselésére a felperest a Pp. 364. §-a szerint alkalmazandó Pp. 102. § (1) bekezdése alapján kötelezte.

[101] A Fővárosi Ítéltábla tájékoztatásul közli, hogy az eljárási illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlája javára kell megfizetni. Az illeték az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 78. § (4) bekezdése szerint e határozat jogerőre emelkedését (2026. január 20.) követő 60. napon válik esedékessé. Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési

kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági
ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát.

Budapest, 2026. január 20.

Dr. Kurucz Zsuzsánna s.k.

a tanács elnöke

Dr. Kolozs Balázs s.k.

előadó bíró

Dr. Matosek Edina s.k.

bíró